

העולם הזה

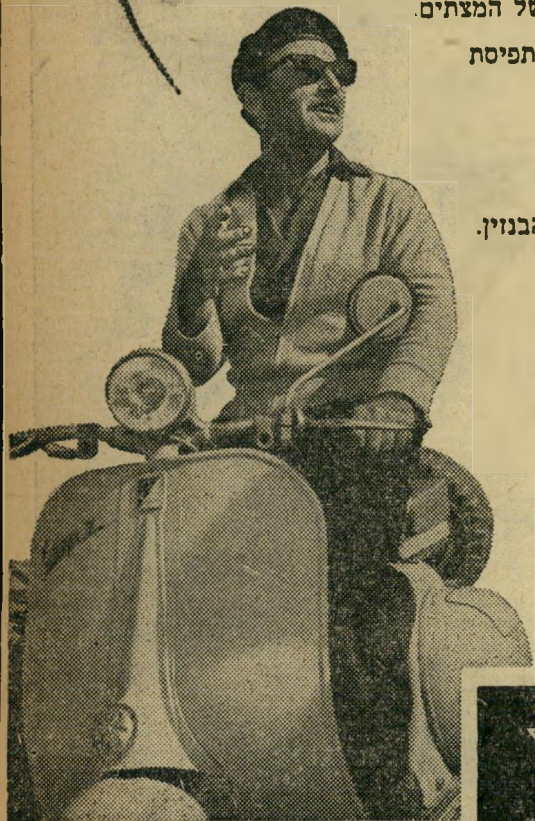
אייכמן

מעיד על עצמו

מאז אני משתמש בשמן "פז" טו-טי אני נוסע כל כך חלק, ממש תענוג

שמן "פז" 2T (טו-טי)

- מבטיח פעולה תקינה של המצתים.
- נותן הגנה יעילה בפני תפיסת הבוכנה.
- מונע החלדת המיסבים.
- מבטיח נקיין המנוע.
- מתערבב בשלמות עם הבנזין.

תערובת מוכנה של בנזין עם שמן "פז" טו-טי לשרותך בכל תחנות "פז"

מספר לפני המשפט: "מר דינור, כל הי עולם מכתב היום לשמוע מפיך על אוש" חיקי". איכותי אותו ואת העולם קשות. לפני רגע כתבתי לו מכתב בקשת סליחה. אבל זה דבר שאין להשיבו.

"עכשיו מותר לגלות שאמנם היתה בי הרגשה שלא אעמוד בכך. עשיתי בעצם הי כל כדי לא להופיע. אך אחרי פנייתו הישי רה של האונר ואחרי ההפצרות של כולם, לא יכולתי עוד לקבל על עצמי את האחר- יות של סירוב עקשני. יתכן מאוד שההלם הזה יעביר אותי למישור כלשהוא."

★ ★ ★

אם תשהה עדות אישית זו עם כתבת השער של השבוע שעבר (העולם הזה 1239) בודאי תשים לב לזהות הרבה של כתבתנו לדברי דינור עצמו.

אין זה מיקרה. כי שלום כהן, שעליו הוטל לרכז את החומר ולכתוב את כתבת השער, הינו ידיד אישי של יחיאל. את חומר הרקע על חיי דינור לא היה צריך לאסוף מזרים; הוא הכירו מזה שנים. שלום כהן ידע את סוד זהותו של ק. צטניק, אך כבא ביתה של משפחת דינור, שמר על סוד זה.

כאשר התפרסמה לפני כשנה, כתבה אור דות נינה דינור (העולם הזה 1142) לחתה הכתבה בתמונה. למעשה, היתה זו רק מחציתה של תמונה. על המחצית השניה, שנחתכה, הופיע בעלה. הנה היא בשלימו תה (ראה תמונה).

★ ★ ★

ביום הופעתו של דינור במשפט אייכמן, ישב שלום כהן במערכת בתל-אביב. שם שמע את שידור העדות בראדיו. כאשר הודיע קריין קול ישראל כי העד המעולף נלקח לבית-החולים, התיישב כהן במכוניתו ודהר לירושלים.

הוא מצא את ק. צטניק בחדר המיון של שערי צדק, ולצידו הגברת והפרופסור אשר-מן. כמו בכל שנות היכרותם, לא בא לשם כעתונאי, אלא כידיד. הוא אשר העביר את הודעות הארבעה לילדיו של יחיאל, בכפר הדסים, ולבני-המשפחה בתל-אביב. כאשר הוא עמד ליד מיטתו של יחיאל, כאשר זה פקח לרגע את עיניו. מספר שלום על רגע זה: "הפרופסור אשרמן שאל את יחיאל: 'אתה יודע מי נמצא כאן? אתה מכיר אותו?'

"עיניו הכחולות-בהירות של יחיאל הת-אמצו להתרכז, כמו עדשות מצלמה שהצלם מכוון את האובייקט שלו. פרופסור אשרמן הוסיף: 'זה החבר שלך, שלום כהן'. 'יחיאל ענה: 'כן, בודאי, אני מכיר אותו, ומיד שקע חורה בתרדמתו. היה ברור לגמרי שעל אף המאמץ, לא הכיר אותי.' דינור עצמו אמר לשלום כהן, מאוחר יותר, כי אינו זוכר כלל את הרגע הזה, בחדר-המיון.

★ ★ ★

ראש המערכת ישב ליד דינור כאשר זה התאושש מן ההלם הכבד. מפיו שמע יחיאל לראשונה על מתן העדות, על תגובות הקהל להופעתו.

כאשר חזר והביע את דאגתו מן השתר קה של אשתו, מיהר שלום להתקשר טל-פוניית עם נינה בניו-יורק. ואז הסתבר מדוע לא שלחה שום מיברק לבעלה. עוד לפני שראתה את עיתוני ניו-יורק שהודיעו על הי התעלפות, קיבלה מיברק מירושלים, בו נאמר כי יחיאל התעלף בשעת העדות, אך התאושש לחלוטין. המיברק הרגיע אותה לגמרי, והיא לא חשבה שיש מקום לדאגה. כי לא ידעה שעל המיברק חתם הפרופסור אשרמן בשם יחיאל, וכי בעלה שכב אותה שעה, נטול-הכרה, בבית-החולים. היא גילתה פרט זה רק אחרי קריאת העולם הזה מהשבוע שעבר.

אנשים רבים שאלו את עצמם, בשבוע ש-עבר, מה בדיוק הרגיש יחיאל ("ק. צטניק") דינור, לפני, בשעת ואחרי מתן העדות הקצרה שלו במשפט אייכמן. בין אלה היה גם רופא-העצבים שנקרא למיטתו של דינור, אחרי שהתאושש מן ההלם הכבד. הי רופא ביקש ממנו שינסה לתאר את הרג-שותיו, על מנת שתשובתו תשמש יסוד ל-טיפול.

הנה מה שכתב דינור, במו ידיו: "בו ברנע, חמש דקות לפני פתיחת ישיבת המשפט, כשהודיע לי היועץ המש-פטי האונר שהשופטים לא יסכימו שאופיע לפניהם בפסבדונים הספרותי-מדי הרגש-תי כמו חלליש זה, שנקרע מכווח-המשיכה של הארץ, ואל כוכב אחר טרם הגיע. 'הייתי כמו צף באיזה אובדן אינסופי. וכך, ביותי אובדן, שמעתי קוראים בשם יחיאל דינור לעלות לדוכן העידים. וכך, כפי הנראה, עליי. וכך ענית על השאלות השיגרתיות של אב בית הדין, כאורח בין

נינה ויחיאל דינור

אורחי הארץ. וכך, כפי הנראה, שמעתי את שאלתו של היועץ המשפטי: 'אתה סופר?' לפי הסטינוגרמה לא ענית. 'אתה כתבת את הספרים טלמונדה, בית הבובות, השפוע אשר מעל לראש וקראו לו פיפלז? ל-מה אתה מסתתר מתחת לשם ק. צטניק?' 'ואו, בשומע, כפי הנראה, את השם ק. צטניק, התחלתי נוחת במהירות מסחרת אל תוך פלניטה אישתי. שוב הייתי שם. בפועל ממש. רק הגוף היה על דוכן העידים בבית העם. ועל הגוף היה לענות על שאלת היועץ המשפטי - שאלה אשר עם אושתי יש לה רק קשר חיצוני. לכן ודאי גם שמעתי אותה באופן חיצוני.

"פיתאום הייתי בתוך המשאית אל הקרי-מאטוריון. שלד מוזלמן בין אי-סוף של שלדי מוזלמנים. ערומים ולחוצים אלי, קרובים אלי בהרבה מכל הסובב אותי על במת בית המשפט. ראיתי אותם, הסתכלנו בתוך עיניים, וידעתי שאני אעזוב אותם. ושוב נשבעתי להם. ממולי היה תא הזכר-כיה, כמו ארובת הקרימאטוריון. משמאלי: היועץ המשפטי עם השאלה.

"ודוכן העניין - המשאית המובילה אותי לתא הזכוכית, ששם הקרימאטוריון, ולחור-צים אלי כולם, כולם. והתחלתי לחפש אחרי ארנז הפחם. הם הרשו לי זאת. כי השבועה היתה בניו לביגם, בתוך עינינו. הם המשי-כו אל הגאון, ואני יודתי לתוך האופל של ארנז הפחם.

"התעוררתי אחרי יומיים וחצי בבית-ה-חולים איכילוב בתל-אביב. לא האמנתי שוב שזה אני וזה גופי. עוד חששתי שאיש הס.ס. יפתח את הדלת וימצא אותי בתא הנהג של המשאית העומדת במוסק.

"לקח שעה ארוכה עד שהגעתי בכרוני חזרה ליועץ המשפטי, האומר לי רגעים

אני חלל

מכתבים

אנא, במיקרה שמר דינור עוד חושש ש-ערותו היתה משום כישלון או הכשלה, מסרו לו בשמי ובשם כל אלה ששוחחתי עימם: לא היה רגע נעלה ונוראהוד יותר בכל משפט אייכמן מן הרגעים הספורים, שהוא עצמו עמד על רוכו הערדים.

אחייעם גורביץ, תל-אביב

עשרות ערים, רבבות דפי פרוטוקול, אל-פי מיספטים - ופרשת התיבעה כמשפטו של העם היהודי נגד שליח השטן הסתיימה. הרגשתי דחף פנימי לומר משהו, לעשות משהו סימלי. אינני רחי, אך שני הדברים שעשיתי הם דתיים מובהקים: אמרתי קריש

קריש שהחיינו הערב ספתי נוקיאוט. נאמן להרגלי קני-תי את העתון ביום נ' החומר מסבע הדבי-רים - פחות או יותר. עוד שנתי עיני על סיפורו של ק. צטניק (העולם הזה 1239). אני רואה עצמי עתונאי ברטי אם לא ב-משלוחידי ואני מוכן להטוא ברנשנותי, אבל כתבה זו ראויה לפרס העתונות 1961. אני מניה כי חלק הארי של הכתבה חכה לשעתי אולם הכתבה, על חלקיה המורכבים, הפכה לסיפור נדוש כליריקה, דראמה, תי אור אפי והכנה לנפשו של האיש, שכבר כבש, הלכה למעשה, את תואר 'איש השנה'. צבי ברי-שירה, גבעתיים

כל נערה-יופיה בידיה

רק מאמץ קטן ורצון טוב דרושים כדי להיראות יפה ומסופחת. עוזר הנאמן - הוא

רויאלוים • ROYALVIT

הקדם המפורסם לפי ד"ר לברן, פריט, המכיל ג'לן רויאל, מגן על עורך ורקמותיו העדינות, סונע תהוות קמטי פנים ומסחר את נהן עורך על-פעילות של מחזור חדם.

המפיץ בישראל: לילית